

BEDŘICH SMETANA

Byl významným českým hudebním skladatelem období romantismu. Od raného mládí se věnoval hudbě, zejména hře na klavír a kompozici. Byl synem nájemce a sládka zámeckého pivovaru v Litomyšli. Narodil se 2. března 1824 v 10 hodin – v den, kdy vrcholil masopust. Paní Smetanová prý ještě v předvečer nejveselejšího dne v roce do půlnoci tančila. Narození prvního syna v rodině bylo velkou slávou...

Rodný byt Bedřicha Smetany je i dnes možno navštívit. Otevřen veřejnosti byl při příležitosti oslav 100 let od mistrova narození. Dnes rodný byt spravuje Regionální muzeum v Litomyšli.

V hudbě se Bedřich Smetana začal vzdělávat jako čtyřletý a již šestiletý v Litomyšli koncertoval. Litomyšlští studenti filosofie jej pozvali na svou akademii, konanou na počest jmenin císaře Františka I. dne 4. října 1830. Malý Bedřich zahrál klavírní sólo a předehru k Auberově opeře „*Němá z Portici*“. Hudbě se věnoval v místech svých gymnaziálních studií v Jindřichově Hradci, Jihlavě, Německém (Havlíčkově) Brodu, Praze a Plzni. Vzdělávání dovršil studiem teorie a kompozice v Prokschově hudebním ústavu v Praze v letech 1843 až 1847. To už byl domácím učitelem hudby v rodině hraběte Thuna (1844–1847), vystupoval na koncertech a komponoval. Na podzim roku 1874 Smetana ztratil sluch a musel se vzdát nejen dirigentského místa v divadle, ale i koncertní a pedagogické práce. Komponovat však nepřestal a díla z tohoto období patří k jeho uměleckým vrcholům. Poslední léta prožil z větší části v rodině své dcery Žofie v Jabkenicích poblíž Mladé Boleslavi. Zúčastnil se ještě i druhého slavnostního otevření Národního divadla 18. 11. 1883 a zhlédl svoji *Libuši*. V dubnu roku 1884 musel být umístěn v ústavu pro choromyslné v Praze, kde po třech týdnech 12. května umírá. Zasáhl do všech hudebních oblastí a pro českou kulturu má Smetanova osobnost zásadní význam. Dověřil obrozenský vývoj národní hudby a současně otevřel prostor pro novodobé hudební směry.

1. Z přesmyček zkuste rozluštit zkomponované české národní opery:

Bobřířain v eČhcha

Pádorna tnsevaě rDoliba

Děv yvodv

Lšieub

Hačubki

Tíjseatvm

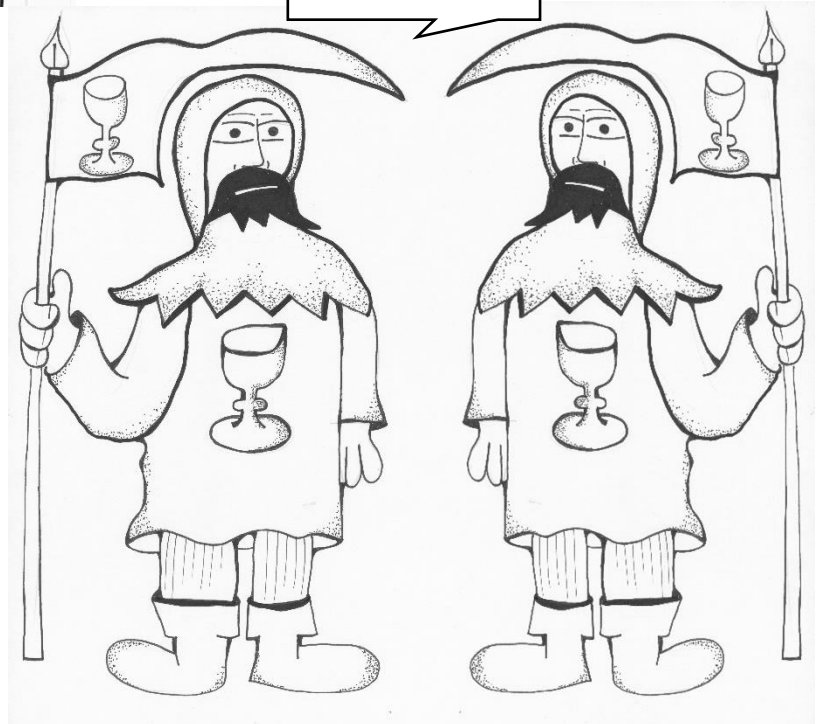
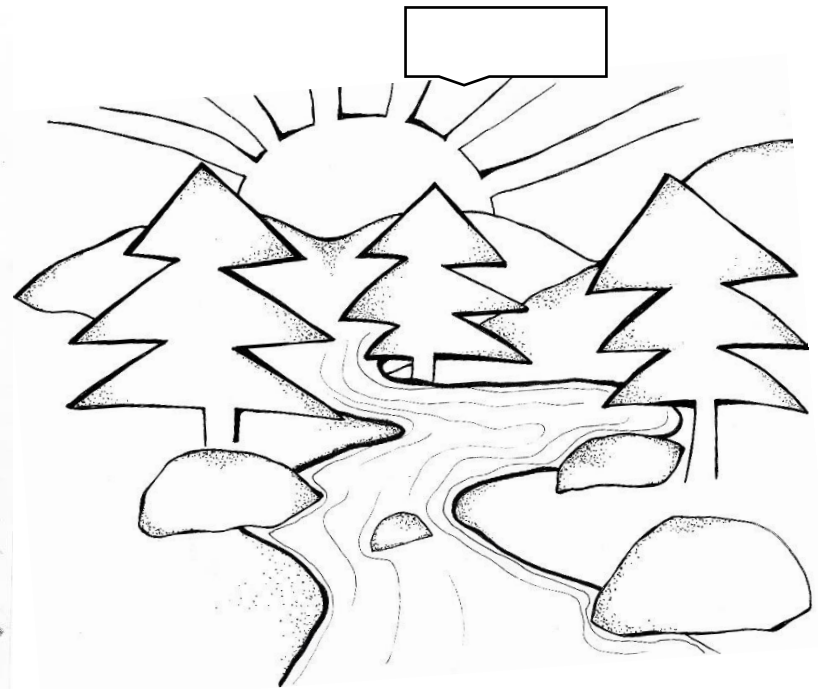
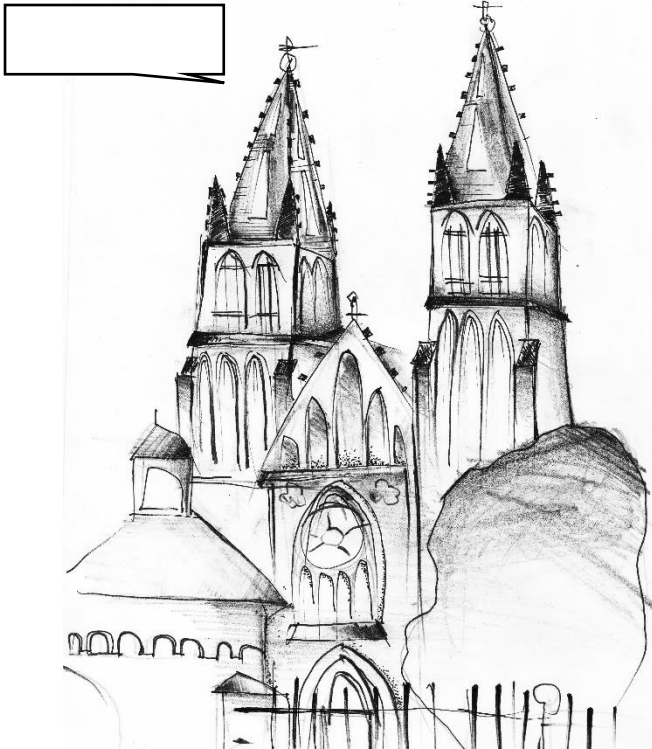
Čreaovt tněsa

Ivaio

2. Poznáte ze symfonické hudby nejznámější cyklus symfonických básní. Jak se jmenuje?

Doplňte: _ _ _ _ _

3. Doplňte názvy symfonických básní k ilustracím:

Dopíšte, které symfonické básně zde chybí:

4. Určete, dle charakteristik níže, o které symfonické básně se jedná, a přiřaďte je:

1) Vyšehrad 2) Vltava 3) Šárka 4) Z českých luhů a hájů 5) Tábor 6) Blaník

Symfonická básně je přibližně dvanáct minut dlouhá, v tónině e moll. Je adaptací italské lidové písně renesančního původu La Mantovana, jejíž motivy lze nalézt i v izraelské státní hymně Hatikvě.

Básně začíná zvuky harf středověkého barda Lumíra a přechází v tóny hradní výzbroje.

Skladba básně počne líčením rozzuřené dívky, jež pomstu přísahá za nevěnost milence celému mužskému pokolení.

Básně je oslavou vrcholného období českých dějin, husitství.

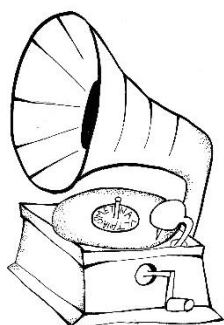
Básně je odkazem ke vzkříšení českého národa a jeho vítěznému vzestupu, budoucímu štěstí a slávě.

Básně představuje oslavu české krajiny a byla inspirována krajinou kolem Jabkenic, kde Smetana v době psaní skladby pobýval v domě své dcery.

5. Jak se jmenuje komická opera o třech dějstvích na libreto Karla Sabiny, poznáte ji podle obrázku?

☆ Smetana složil i řadu sborů např. Rolnická, Věno, Česká píseň a z písní např. Večerní píseň. Z komorní hudby Bedřich Smetana zkomponoval smyčcový kvartet e moll Z mého života, z klavírních skladeb koncertní etudu gis moll Na břehu mořském, cykly Sny a České tance, duo Z domoviny a množství polek (Louisina, Jiřinková, Našim děvám). A mnoho dalších děl.

<https://www.youtube.com/watch?v=WxDWoWSYLQM>

Místo konání:
Historická výstavní
budova

Slezské
zemské
muzeum

<http://www.szm.cz/>, <https://cs.wikipedia.org>, <https://www.youtube.com>